

Húsvét 5. vasárnapja

1Pt 2,4-9

Élő kő – Lelki ház

⁴Menjetekek hozzá, az élő kőhöz, amelyet – bár az emberek elvetettek – az Isten kiválasztott és megbecsült, ⁵és mint élő kövek épüljetekek fölé lelki házzá, szent papsággá, hogy Istennek tetsző lelki áldozatokat hozzatok Jézus Krisztus által. ⁶Ezért van benne az Írásban: Lám, kiválasztott, becses szegletkövet rakok le Sionban. Aki hisz benne, az nem vall szégyent. ⁷Nektek tehát, mivel hisztek benne, dicsőségetekre válik, a hitetlenekre ellenben ez vonatkozik: ⁸Az a kő, amelyet az építők elvetettek, szegletkő lett, a botlás köve és a botrány sziklája: megbotlanak rajta, mert nem fogadták el hittell a tanítást, amelyre meghívást kaptak. ⁹Ti azonban választott nemzetség, királyi papság, szent nemzet, tulajdonul kiválasztott nép vagytok, hogy annak dicsőségét hirdessétek, aki a sötétségből meghívott benneteket csodálatos világosságára.

A katolikus és protestáns egyház között állandó vita tárgya e szakasz értelmezése. A katolikusok a fő apostolt Péternek nevezik, és a pápai hatalom jézusi igazolását látják Máté evangélista (16,18) Péter névadásában, amely szerint rá épül az egyház. A protestánsok azzal vádolnak, hogy megfeledekezünk a Korintusiaknak írt első levél sorairól (10,4), ahol Pál kifejezetten azt mondja, hogy a szikla Krisztus. Péter hasonlóan gondolkodik, amikor élő kőnek nevezi Krisztust (4. v.). Egy személyt vagy egy népet Isten kövének nevezni izajási gondolat, hiszen nála szerepel előbb: „Ezért ezt mondja nektek Isten, az Úr: »Nézzétek, egy követ helyezek el a Sionon, egy értékes szegletkövet, egy erős alapkövet. Aki hisz, nem inog meg, és a jogot teszem mérőónná, az igazságot mérő vesszővé«,» (Iz 28,16-17). Nyilvánvaló, hogy Péter a keresztyének spirituális forrásának tekinthető Izajás prófétától veszi a képet és az ötletet, hogy Krisztust szegletkőnek írja le. A zsidóság vezetőinek feladata nem a földi templom építése volt. E gondolatot az apostolokat is lenyűgözve Nagy Heródes újította meg utoljára, egyáltalán nem vallási, hanem politikai megfontolásból. Jézus maga is kapcsolódott korának templomkritikájához, amelynek csak egyik, talán legradikálisabb képviselői voltak a kumráni közösség tagjai. A levél írója, aki feltehetően a templom lerombolása után írta meg szövegét, még hatásosabban érvelt zsidó és ázsiai keresztyén olvasói számára, hiszen azok látták a templom romjait. Ezért volt Pál érvelése is oly hatásos: „Nem tudjátok,

hogy Isten temploma vagytok s az Isten Lelke lakik bennetek?” (1Kor 3,16). Vagyis az új közösség feladatát, egy teológiai közösségi modell segítségével, a jeruzsálemi templom funkciójával azonosítja, hogy képviseljük Isten látható szentségét az emberek között. Pál is így látja ezt, amikor kéri a közösség tagjait, hogy „hordozzák egymás terhét” (Gal 6,2). A keresztények azelőtt nem voltak Isten népe, most pedig választott nemzetiség, királyság, papság lettek. Ez a kifejezés is az Ószövetségből való (Kiv 19,6), és a keresztények Krisztus alattvalóiként való leírására szolgál. Ez nem egy vallásos, hanem egy vallási királyság.

Sokszor tapasztaltuk, a hitviták és a politikai ellentétek kapcsán, hogy az egyházat összetartó politikai és szociológiai modellek soha nem időállóak. Mivel ezek vannak közel hozzánk, ezeknek van látható kapcsolata az adott társadalommal, ezért minden társadalmi változás idején megjelenik a rémisztő félelem, hogy ezek eltűnésével az egyház és Isten zarándok népe is eltűnik. Azonban minden struktúrának és egyháznak Isten dicsőségét kell szolgálnia (8b), és amennyiben csak saját dicsőségét szolgálja, eltűnik. A reformált egyházak, főleg a kiségyházak tagjai ezt a gondolatmenetet szívesen alkalmazzák a katolikus egyházra. Valójában ilyenkor megfélemeznek arról, hogy az intézményesülés folyamata minden reformált kis- és nagyegyházban egyformán végbemegy. Ugyanazokat a jeleket mutatják, mint az általuk kritizált keresztény közösségek. Ezért fontos Szent Péter első levelének figyelmeztetése, nemcsak az egyház tagjainak, hanem az egyháznak mint közösségnek is, hogy ne feledkezzen meg arról, hogy Isten dicsőségét szolgálja, maradjon meg mindig a lelki ház funkciója és a tagok mindig képesek legyenek egymás terhét hordozni.